

Dato: 27-04-2010

Aftale om beskæftigelsesinitiativer i 2011

Socialdemokraterne
Socialistisk Folkeparti
Det Radikale Venstre
Enhedslisten
Venstre
Det Konservative Folkeparti
Dansk Folkeparti

Københavns Kommune har siden midten af 2008 oplevet en betydelig stigning i ledigheden, som forventes at fortsætte ind i 2011.

Navnlig ungdomsledigheden er steget markant, i København såvel som på landsplan. Det er en kæmpe udfordring, bl.a. fordi erfaringer viser, at længere tids arbejdsløshed gør det svært at træde ind på arbejdsmarkedet senere i livet, når konjunkturerne vender. Dette gælder ikke mindst for unge uden uddannelse, men ledigheden er også stigende for akademikere, herunder især nyuddannede. Akademikerledigheden er således højere i København end i resten af landet.

En stor gruppe af voksne med lav uddannelse, heraf mange kvinder, er også i risiko for ledighed – dels på grund af konjunkturudviklingen, men også strukturelle forhold, hvor arbejdsmarkedet i stadig mindre omfang efterspørger ufaglært arbejdskraft.

Lavkonjunkturerne har ikke ramt indvandrere og efterkommere så hårdt, som man kunne have frygtet. Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande har dog stadig en markant overledighed i forhold til andre københavnere, og denne overledighed er større end i resten af landet. Det er derfor vigtigt, at de senere års positive udvikling for integrationen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på det københavnske arbejdsmarked fortsætter – også i krisetider.

De ugunstige konjunkturer betyder desuden, at afstand til arbejdsmarkedet for de borgere, der udover ledighed også har sociale eller sundhedsmæssige problemer, bliver endnu vanskeligere at overvinde. De mest udsatte borgere må ikke blive de første og letteste ofre for de dårlige konjunkturer.

Københavns Kommune har med aftalen om Københavns Ungejobpakke i 2010 taget et vigtigt skridt for at undgå at tabe en generation af unge på gulvet. Det er sket gennem oprettelse af ekstra

Side 2 af 7

kommunale løntilskuds- og praktikpladser, betydelige anlægsinvesteringer og en aftale om at stille krav til kommunens leverandører om flere praktikpladser og flere ledige i støttet beskæftigelse.

Aftaleparterne er enige om, at der i 2011 bør ske en styrkelse af indsatsen overfor følgende målgrupper:

- Unge uden uddannelse
- Kortuddannede
- Indvandrere og efterkommere
- Akademikere
- Særligt udsatte borgere

Den styrkede indsats for målgrupperne sættes i værk inden for tre strategiske fokusområder:

- A. Flere skal have en uddannelse
- B. Et arbejdsmarked for alle
- C. Forsøg med nye indsatser og metoder

A. Flere skal have en uddannelse

Der er i København ca. 2.500 16-24-årige dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere (svarende til 3,5 pct. af alle københavnere i aldersgruppen), der står uden erhvervskompetencegivende uddannelse, og som vurderes at kunne påbegynde og gennemføre en ordinær uddannelse inden for en relativt kort tidshorison. Mange af disse har dog behov for særlig støtte og opbakning fra jobcentret - f.eks. i form af praktikpladsformidling, mentorstøtte.

Derudover er der behov for at hjælpe en større gruppe af børn og unge videre fra folkeskolen til fx erhvervsuddannelse, da alt for mange forlader folkeskolen med utilstrækkelige kundskaber.

Aftaleparterne er enige om at iværksætte følgende initiativer:

- Der etableres 300 *midlertidige stillinger med uddannelsesperspektiv for unge*. Stillingerne skal give skoletrætte unge mulighed for at snuse til arbejdsmarkedet i et job, hvor det er aftalt på forhånd med arbejdsgiveren, at den unge efter højst et års ordinær ansættelse skal i gang med en uddannelse.

- Der oprettes *introduktionsforløb til uddannelse på erhvervsskolerne* for 400 unge. I forløbet får den unge en særlig støtte både op til og efter uddannelsesstart suppleret af tilbud om mentorstøtte med henblik på fastholdelse i uddannelsen.
- Som led i et *styrket samarbejde mellem Jobcenter København og Ungdommens Uddannelsesvejledning* skal 260 unge 15-17 årige i risiko for ikke at få en ungdomsuddannelse tilbydes virksomhedspraktik som grundlag for deres fremtidige uddannelsesvalg.

Der er mere end 52.000 københavnere over 30 år med grundskolen som højest fuldførte uddannelse. En stor andel af denne gruppe er blevet ramt af ledighed eller er i risiko for at blive ramt af ledighed på lidt længere sigt. Presset på de kortuddannede skyldes udover den generelle lavkonjunktur også mere strukturelle forhold, herunder bl.a. det forhold, at stadig flere jobs uden krav til længere uddannelse nedlægges og erstattes af teknologi eller flyttes til lavtlønsområder.

Risikoen for, at kortuddannede ledige udstødes permanent fra arbejdsmarkedet kan forebygges gennem løbende opkvalificering tilpasset behovene på det nuværende og fremtidige arbejdsmarked.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at iværksætte følgende initiativer:

- Vejen til job gennem opkvalificering skal gøre kortere gennem øget brug af *uddannelseskort*. Med et uddannelseskort giver jobcentret forhåndstilsagn om at finansiere kortere kompetencegivende uddannelsesforløb for ledige, der har fået en rimelig jobgaranti fra en virksomhed under forudsætning af, at de først gennemgår et bestemt opkvalificeringsforløb.
- Mulighederne for opkvalificering gennem *seks ugers selvvalgt uddannelse* skal udnyttes bedre gennem styrket samarbejde med a-kasser og uddannelsesinstitutioner om bedre vejledning af kortuddannede om mulighederne.
- *Jobrotationsordningen* skal relanceres over for københavnske virksomheder med henblik på at gennemføre mindst 50 ekstra jobrotationsforløb i 2011.

For i størrelsesordenen 2300 ledige københavnere med indvandrerbaggrund skyldes deres ledighed først og fremmest sprogproblemer. Aftaleparterne er enige om at styrke fokuseringen i beskæftigelsesindsatsen i 2011 på at overvinde sprogbarrierer i forhold

Side 4 af 7

til arbejdsmarkedet:

- Der gennemføres 100 ekstra kombinationsforløb, hvor ledige med indvandrerbaggrund tilbydes undervisning i dansk i kombination med beskæftigelsestilbud.

B. Et arbejdsmarked for alle

I Københavns Kommune er ca. 7.000 indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande på kontanthjælp og godt 2.400 er på dagpenge. Blandt indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse har især kvinderne en meget betydelig overledighed, og mange i denne gruppe har ingen eller meget begrænset kontakt til det københavnske arbejdsmarked.

Aftaleparterne er enige om følgende:

- Der gennemføres 1.000 *virksomhedsrettede forløb for ledige kvinder med indvandrerbaggrund* gennem et forsøg med en særlig opfølgende vejledningsindsats

Mange ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere har helbredsmæssige og sociale problemer, som risikerer at blive forstærket af længerevarende ledighed. Tre ud af fire ikke-arbejdsmarkedssparate unge skønnes således at have psykiske lidelser, som udgør en barriere for job og uddannelse.

I en periode med lavkonjunktur og stigende ledighed bliver det endnu sværere for de svageste grupper at finde ledige jobåbninger. Det er derfor vigtigt, at de foregående års indsats i København målrettet grupper på kanten af arbejdsmarkedet fortsættes også i kriseperioden for at forebygge og modvirke fattigdom og udstødelse fra arbejdsmarkedet.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om følgende initiativer:

- *En sammenhængende indsats overfor ledige unge med psykiske lidelser.* Som led i en kommende fælles strategi overfor fælles borgere mellem Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt Socialforvaltningen iværksættes en særlig offensiv og koordineret indsats over for marginaliseringstruede unge. Indsatsen omfatter bl.a.:
 - En særlig sundhedsindsats for mindst 600 ledige unge, herunder særlig sundhedsvejledning til ledige unge med

Side 5 af 7

sygdom over 14 dage i træk.

- Kortlægning og beskrivelse af sammenhængende forløb mellem de tre forvaltninger for unge med psykiske lidelser.
- Ansættelse af en lægefaglig konsulent i jobcentret, der skal fungere som bindeled mellem den sygemeldte unge og kommunen.

De stigende kompetencekrav på arbejdsmarkedet gør det vanskeligt for udsatte borgere, herunder borgere med begrænset arbejdsevne, at finde job. Med henblik på at integrere og fastholde flere udsatte ledige på arbejdsmarkedet iværksættes følgende indsats:

- Der etableres mindst 100 jobfunktioner målrettet længerevarende løntilskudsansættelser for særligt udsatte ledige på kommunale forvaltnings- og serviceområder, der stiller begrænsede krav til specifikke kompetencer og forudgående erfaring, f.eks. på renholdelsesområdet eller fritids- og kulturområdet. Kommunen forpligter sig til at afsøge mulighederne for, at den pågældende får fast beskæftigelse når løntilskudsstillingen slutter.

Endvidere er aftaleparterne enige om at søge tilslutning til følgende forslag i forbindelse med forhandlingerne om Københavns Kommunes budget:

- Københavns Kommune opretter flere fleksjob gennem en fordobling af kommunens fleksjobpulje (ca. 13,0 mio. kr.), samtidig med at principperne for tilskud fra fleksjobpuljen ændres, så forvaltningerne i højere grad tilskyndes til at etablere nye fleksjob.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at der som led i fastlæggelsen af den kommende fælles strategi overfor fælles borgere mellem Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt Socialforvaltningen ud over initiativer for unge med psykiske lidelser også lægges vægt på initiativer over for andre svage grupper af borgere. Eventuelt yderligere udgifter hertil søges finansieret i forbindelse med forhandlingerne om Københavns Kommunes budget 2011.

C. Forsøg med nye indsatser

I beskæftigelsesindsatsen skal der hele tiden være fokus på at bruge de redskaber, vi ved, virker bedst. Og for de grupper, hvor der mangler

Side 6 af 7

redskaber, der virker, skal der arbejdes med udvikling og forsøg med nye metoder og indsatser.

Jobcenter København skal være gearret til at yde den relevante vejledning og indsats over for alle ledige afpasset efter den enkeltes situation. Det kan f.eks. i vejledningen af ledige mænd være relevant at arbejde for at gøre op med det kønsopdelte arbejdsmarked. Det gælder også i vejledningen og indsatsen for ledige indvandrere og efterkommere i København, som langt fra er en homogen gruppe. F.eks. kan nogle borgere have behov for vejledning og støtte for at komme i gang som iværksætter og etablere egen virksomhed.

De beskæftigelsesmæssige udfordringer varierer også mellem forskellige etniske grupper. F.eks. har københavnske borgere med somalisk baggrund en betydelig overledighed sammenlignet med indvandrere og efterkommere fra andre ikke-vestlige lande. På den baggrund er aftaleparterne enige om følgende:

- Der igangsættes forsøg med *skræddersyede beskæftigelsesprojekter* målrettet specifikke etniske grupper med særligt store ledighedsproblemer.
- Jobcenter Københavns vejledning og støtte til iværksættere, herunder iværksættere med etnisk minoritetsbaggrund, søges styrket i samarbejde med Københavns Erhvervscenter.

Ikke mindst i forhold til de svagere grupper blandt de ledige københavnere er der behov for at eksperimentere med nye metoder og tilgange. Det kan f.eks. ske i et tættere samarbejde med såkaldte socialøkonomiske virksomheder, som ofte vil kunne tilbyde jobfunktioner, der kan rumme nogle af de svageste borgere og samtidig bidrage til at udvikle nye metoder i forhold til kompetenceafklaring, uddannelse, jobtræning og kontakt til det ordinære arbejdsmarked.

Aftaleparterne er enige om at iværksætte følgende konkrete initiativer:

- *Udvikling af tilbud med mere fleksible rammer for aktiv deltagelse* via Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets metodeudviklingspulje, som tilgodeser de mest udsatte grupper, der har brug for skånsomme tilbud med fleksible og rummelige rammer
- *En hotline-lignende indgang for socialøkonomiske virksomheder og frivillige organisationer* til Jobcenter København i samarbejde med Københavns Erhvervscenter.

Side 7 af 7

Også over for grupper blandt de arbejdsmarkedsparte er der behov for løbende at eksperimentere med, hvad der virker bedst. I København er mere end hver 4. modtager af dagpenge akademikere, og omkring 40 pct. af alle ledige dimittender i Danmark er bosat i København. Men som reglerne er udformet i dag, er der et meget begrænset råderum for kommunens indsats i forhold til denne gruppe.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at igangsætte et forsøgsprojekt for 500 nyledige akademikere i samarbejde med Akademikernes Centralorganisation, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Århus Kommune med følgende hovedelementer:

- Etablering af *karrierecenter*, hvor ledige akademikere får udarbejdet en målrettet job- og uddannelsesplan, herunder med henblik på at hjælpe de ledige akademikere til et bredere erhvervsperspektiv, f.eks. gennem kurser i forretningsforståelse. Københavns Erhvervscenter søges inddraget i udviklingen af karrierecentret.
- Øget brug af kommunale, statslige og private *løntilskudsstillinger* for ledige akademikere
- Forsøg med at give ledige akademikere *større frihed* til jobsøgning i første ledighedsperiode understøttet af en række *selvbetjeningsværktøjer*.

Vurdering af aftalens effekter

Initiativerne i aftalen vurderes samlet at kunne bidrage til at bringe ca. 1000 ekstra helårspersoner i selvforsørgelse gennem job eller uddannelse indenfor en 3-årig periode.

Initiativerne indgår i et samspil med den øvrige indsats på beskæftigelsesområdet i Københavns Kommune, og de faktiske effekter vil afhænge af en række eksterne faktorer, herunder udviklingen i konjunkturerne, strukturen på arbejdsmarkedet mv.

Finansiering, udmøntning og opfølgning

De samlede udgifter til initiativerne i aftalen udgør 69,8 mio.kr., heraf 31,3 mio.kr. til drift og 38,5 mio.kr. til efterspørgselsstyret indsats.

Parterne er enige om at søge tilslutning og finansiering til følgende initiativer i forbindelse med forhandlingerne om Københavns Kommunes budget 2011:

Side 8 af 7

- Fordobling af kommunens fleksjobpulje (ca. 13 mio.kr.)
- Eventuelle merudgifter i forbindelse med en fælles BIF/SUF/SOF-strategi.

De øvrige initiativer i aftalen finansieres inden for udvalgets egen ramme, herunder via interne effektiviseringer i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen for i alt ca. 25 mio.kr.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejder en konkret handleplan for gennemførelse af og opfølgning på initiativerne i aftalen. Handleplanen forelægges Beskæftigelses- og Integrationsudvalget i efteråret 2010.

København, den 27. april 2010